

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Főtér 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Megjelen minden vasárnap reggel. Kéziratok nem adnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 4 frt — Félévre 2 frt — Negyedévre 1 frt Hirdetéseket a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít Egyes szám ára 8 kr.</p>	<p>Kiadóhivatal: Schvarcz Sándor könyvkereskedése, hova az előfize- rés- és hirdetési díjak küldendők. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nyilttér petit sora 30 kr.</p>
---	---	---

Bevállották-e ígéretüket?

Azt hisszük, hogy mindenkinek élénk emlékezetében vannak azon hangzatos ígérek, melyeket a t. ellenzék vezérférfiai tettek a népnek a képviselő választási mozgalmak alatt, midőn azzal iparkodtak maguk részére hódítani, hogy azon esetben, ha a nép részükre áll, nagy részben leveszik a nép nyakáról a terhet.

Azt is ígérték, hogy a községi adót tetemesen lefogják szállítani.

Mi még akkor kijelentettük, hogy nem hiszünk a hangzatos ígéretekben, különösen pedig azért nem, mert ismertük azok gondolkozási módját, a kik a községi terhek leszállítását hangoztatták. Tudtuk azt, hogy ez csak hiu ígélet, csak maszlag, melylyel elbódítják a népet, hogy önző céljaikat annál könnyebben keresztül vihessék; sőt azt is tudtuk, hogy ha a céljaikat elérik, éppen ők lesznek azok, a kik a szegényebb osztályt annyira megfogják terhelni, hogy a terhet csak görnyedve lesz képes elviselni.

Mi csak örültünk volna azon, ha feltevésünkben esalatkoztunk volna. De sajnos, nagyon is bebizonyodott, tényné vált feltevésünk. A t. ellenzék uralomra jutott vezérférfiai és azokat

vakon vezető községi képviselők a f. hó 1-én tartott községi közgyűlésben megmutatták azt, hogy miként lehet a szegényebb néposztályt a szó-szoros értelmében megnyuzni.

A f. hó 1-én tartott községi közgyűlésben nem kevesebbről volt szó mint arról, hogy a szegényebb néposztály, 41%-kal több községi pótdadót fizessen, mint a gazdagabb földbirtokos. Vagyis akkor, midőn a földbirtokos 1 frt állami adó után 70 kr. községi pótdadót fizet, az iparos, kereskedő, háztulajdonos, halász, hajós és napszámos 1 frt 10 krt fizessen.

Ezt pedig indítványozta a községi előjáróság, az az előjáróság, a kiket a népboldogítók ajánlatára azért választott be Csongrádváros szegényebb adófizető közönsége, hogy a községi adó lejobb szállításával iparkodjanak a községi adófizető polgárok terhet enyhíteni.

A községi előjáróság nézete szerint a földbirtokos osztály sem az egyházi személyzet fizetéséhez, sem a gazda fentartásához, sem a rendőrség fizetéséhez egy krajczárral sem járulhat hozzá, vagyis a papokat, a kántort, a rendőrséget és a keresztjárdák fentartását a szegényebb osztálynak kell fizetnie.

Pedig hát a pap éppen úgy részesíti a szentségekben a földbirtokost, mint a napszámost. A rendőrség épp úgy őrzi a földbirtokos személybiztonságát, mint az iparosét.

A keresztjárdákat meg éppen a földbirtokosok szekerei rongálják meg. Hát akkor kérjük: miért ne járulhatna a földbirtokos a közterhek viselésében oly arányban, mint a szegényebb néposztály?

Megvagyunk róla győződve, hogy nem akad a tisztességesebb gazdák közül egy sem, a ki ezen terheket, maga jóvoltáért a szegényebb osztály nyakába zudítaná.

Megvagyunk róla győződve, hogy olyan tekintélyes és tisztességes földbirtokos, mint Faragó Mihály ur, megengedné azt, hogy még a szolgálatában álló gépésze szerény keresetéhez képest kénytelen az egyházi személyzet fizetéséhez hozzájárulni, addig ő mint tekintélyes földbirtokos ezen terhekhez földadója után egy krajczárt sem fizessen.

Pedig hát ez ezután úgy lesz. A községi közgyűlés megszavazta az előjáróság költségvetését úgy, amint azt a t. előjáróság feltálalta.

Hasztalan szólalt fel Éder János ezen égbekiáltó igazságtalanság ellen,

A „CSONGRÁDI LAP” TÁRCSÁJA.

A falu komája.

Samu bátyámmal ez év május havában találkoztam Pesten jó hosszú három évek után.

Valami hivatalos utam volt; e miatt aztán czilindert nyomtam a fejembe a hivatalos díszhöz illően.

A Hatvani-utcában értük egymást szembe. Én messziről megismertem molnárszürke díszatilláját és szürke Kossuth-kalapját, no meg az elmaradhatatlan familiáris pipáról is rá kellett ismernem. Hanem mikor már egy arasznyira voltunk egymástól, hát úgy tettem, mintha valami megragadta volna figyelmem s megálltam a kirakatot bámulni. Lestem, észre vesz-e.

A kirakat két oldala tükör-üveggel volt bélelve, hogy a tárgyak többszörösen visszaverődjenek, s így én is háromszoros nagyságban tündököltem benne, sőt okvetlenül kellett látnom, hogy mi történik.

Samu bácsi is, — mint sokszor minden más ember is, ösztönszerűleg megállt a hátam mögött. Tenyerét szemelé emelte, aztán úgy nézett felváltva a tükörbe hátamon át.

Látszott, hogy tétovázik. Tépelődött, vajjon ismer-e, nem-e?

Hanem én nem állhattam tovább, el-

mosolyodtam. Erről aztán megismert.

— Ejnye pernahajdor, no nézze meg az ember!

Nyakig a fejembe nyomta fényes czilinderem a viszontlátás édes öröme.

— Alig ismertelek meg ecsém! ebben a mékü hosszú fejkürtöben. Beh nagy majom lett belőled ecsém, ebben a magyar városban.

— Köszönöm szives kérdését, jól vagyok. Hol jár urambátyám!?

No csakhogy a régi jókedvű fiu vagy; nem haragszol ugye?

— Miért bátyám.

— Miért? (a fejemre nézett és jóízűen nevetett).

Hanem tudod megszoktam gyermekkorodtól fogva, hogy a fejedre csapják örömben, ha rég nem láttalak. Rendesen nőttél egy darabot. Hanem most már egész nagy ember vagy, nagyobb is mint kellené. (Aztán megint mosolygott.) No de nem haragszol ugye? Nagyon megörültem.

— Dehogy haragszol, dehogy kedves bátyám.

A czilindert azonban nem győztem helyre nyomkodni és visszasimitani tisztességes formájába.

Karofogott és vitt. Elmondta, hogy gépet vesz, kseftelni fog, (közbe keserűn nyelt és a pipáját tömdöste, restelte) mert hát soványak a földek, nagy a teher és nőnek a leányok.

(Azt azonban nem mondta el, hogy már nem ferblizik és hogy sok a váltója! az ő elfogadmányával.)

Megtudtam, hogy itt van Kati néném is — a felesége, meg Nelli — a legnagyobb leánya. Férjhez megy, stafirozák.

Megigérttem, hogy délben a „Szikszai-ban” találkozunk ebédre.

— Hanem ott légy ecsém, megharagszol, te pernahajdor.

Hogyne lettem volna ott. A Nelli, a kis Nelli is ott lesz . . .

Már asztalnál ültek, mikor egyre oda értem.

Samu bátyámmal még délelőtt megtörtént a találkozás, s így hát Kata nénémmel ölelkeztünk össze a vendégsereg nagy gyönyörűségére. S én annyira belejöttem az atyafiságos ölegetésbe, hogy Nelli-két is tárt karokkal fogadtam . . . azaz csak v o l n a, mert ő elpirult, szemét lesütötte, aztán . . . kezet nyujtott igen nagyon szívélyesen.

Eszembe is jutott, hogy három évvel idősebb, hogy $15 + 3 = 18$. Hogy ő már boldog meuyasszony. De igazán az!

Hiszen volt már ő máskor is az!

Abban a kis felföldi faluban, hová vakációzni jártam Samu bácsihoz. Hol rózsadus kert és benne vadszederral befutott lugas van. Hová elbujtunk játszani a tikasztó déli melegek után, mikor Samu bá-

hasztalan érvelt Szarka Mihály dr. ügyvéd ur a szegényebb néposztály mellett. Az előjáróság és a községi képviselők nagy része megszavazta. Megszavazta pedig csak azért, mert azt Szvoboda Ferenc jogügyi megbízott, Csemegi Antal bíró és Hegyi Antal plébános ur úgy akarták. Így hozza ezt magával az ellenzéki érdekpolitika. Utóvégre is, a szegényebb néposztályt még a képviselő-választásoknál sem használhatják, mert azok még szavazati joggal sem bírnak.

Azok tehát csak fizessenek, amazzok meg szavazzanak mellettük és érdekükben mindig, mikor csak parancsolják.

Hát bizony elég sajnós dolog az, midőn egy előjáróság a községi költségvetés készítésénél a pártérdeket tartja szem előtt a helyett, hogy a község érdekét védelmezné!

De hiszen ennek maga a nép az oka. Hiszen módjában állott volna törvényadta jogával élni a községi képviselőválasztásoknál. De azt a jogot eldobta magától és olyanokra ruházta át, a kik nem a szegényebb néposztály érdekét, hanem a saját érdeküket képviselik a községi közgyűlésen.

Ma a községi közgyűlésen alig van egy is a választott képviselők közül, a ki a szegényebb osztályhoz tartozik. Szerencse, hogy akad 1—2 a vagyonosabb osztályból, a ki a szegényebb osztály érdekeit is szem előtt tartja. Ki tetszett az, a költségvetés tárgyalásánál. A nép érdekében Éder János, Szarka Mihály dr., Siha József, Király Gergely és Kókai Sándor szavaztak állandóan; míg az összes előjáróság, községi virilis és községi választott képviselők, a szegényebb néposztály érdeke ellen foglaltak álláspontot.

Ezekből tisztán látható, hogy mennyire kijátszották a nepet azok, a kik a képviselőválasztás alatt fűt-fát ígértek csak azért, hogy a nép

vállain felemelkedve, ma a nép érdekével szemben, a saját érdekeiket tolják előtérbe.

Őnök pedig t. polgártársaink menjenek, vonják felelősségre vezetőiket és kérdezzék meg tőlük: miért nem váltották be önöknek tett ígéretüket?

Néhány szó az ismétlő iskoláról.

A „Csongrádi Lap“ f. évi szeptember hó 3-án megjelent 36. számában Sági Mihály úr az ismétlő oktatásról értekezett, hazánk tanügyének e megoldatlan kérdéséről oly fontosnak tartom, hogy t. szerkesztő ur kegyes engedelmével b. lapja hasábjain néhány szóval én is hozzá szóljak a dolog érdeméhez.

Az ismétlő oktatás hazánkban csak most éli böleső-korát, tehát még igen kezdetleges. Hogy miért nem fejlődhetett az ki jobban, könnyen kitalálhatjuk, ha visszapillantunk hazánk történelmének lapjain, ha vizsgáljuk tanügyünk multját, a hol látjuk azt, hogy nemzetünknek mennyi sok bajjal kellett megküzdnie, hogy ma él; él pedig dicsően és művelődése halad.

Elemi tanügyünk csak a legujabb korban vett nagyobb lendületet és még a mindennapi iskoláztatás sincs azon a fokon, a melyen lennie kellene. A nemzetünkért igen sok és érzékeny csapások annyira megbénították annak cselekvés erejét, hogy a népneveléssel gondolni alig lehetett, az elemi oktatás meg éppen sehogyszem állott. A mohácsi vész, mely nemzetünket a török rabiga alá hajtotta, megakasztá a nemzetnek szépen indult művelődését és míg a török ur volt e hazában, tanügyi kérdésről szó alig lehetett. A midőn pedig a török félholdat kiszorították e hazából, a nemzetnek lábbadozó sebeiben ágyán kellett tétlenül szen-

vednie. De megakasztá a cselekvést kevésel később a Rákóczi-féle szabadságharc, valamint az ezután szintén nem igen sok időre kitört 7 éves örökösödési háboru. Ennek befejeztével végre Mária Terézia uralkodása alatt kezdett elemi tanügyünk lendületet venni. De ez is alig ért valamit.

Mert nem voltak képzett tanítók, a nevelés és oktatás szent ügyének vezetését legtöbbszörre kiszolgált katonák végezték, kik a katonai szigor és a bot segélyével végzik kötelességüket.

Ekkor élte tanügyünk a bot korszakát.

Az idő haladtával lassanként csiga léptekkel emelkedett hazánkban a népiskolai tanügy, volt már néhány képzett tanító is, de a francia forradalom ismét megakasztá a haladást.

Kint és bent forrongás, a szent ügygyel ismét nem gondolt senki.

Azonban a francia forradalom elnyomása után határozott haladás mutatkozott Európa minden államában, így hazánk sem maradhatott hátra.

Népnevelésünk bimbóvá kezdte kifejlődni és fejlődött is szépen. De fejlődésében ismét megakadályozta a 48-ki forrongás és az ezt követő szabadságharc, valamint a világosi fegyverletétel után bekövetkezett rémkorszak.

Az elnyomtatás korszakában állítottak fel ugyan népiskolák, de ezek inkább az édes haza zengzetes nyelveinek kiirtására lévén szánva, a nemzetre kevés haszon háromolhatott abból.

Végre a veszély, mely az osztrák császári trónt romba döntéssel fenyegette, — alkotmányunk visszaállítását vontta maga után; az alkotmány erős védpaizsa alatt virágozni kezdett nevelésünk és rohamosan halad előre kitűzött célja felé.

Szerencsére e válságos korszak után, midőn e hazának egy tetterős

csi és Kata néni is aludt. Aztán átjött a kántor fia is, kiloptuk a Kata néni mindennapos, fekete, rojtos nagykendőjét.

A kántorék Gyurija a nyakába akasztotta és összeadott bennünket mindennap egy elcsent fehér cukorért. Bizony voltunk, voltunk... És mégsem lettünk azza.

Nem hiszem, hogy nem jutott eszébe, mikor nagyon melegen megráztam kis kezét, bele néztem kökény szeméibe:

— Hallom kedves Nelli kisasszony hogy már menyásson. Gratulálok!

Aztán felsóhajtottam mélyen, csak hogy hej belőlem de soká lesz még volégeny.

— Köszönöm, válaszolja a leány; de a keze remeg, az arcza neki pirul.

Ki tudja, nem jutot-e az eszébe a szederindás lugas, a kántorfiu, a fekete kendő.

... Az ebéd vigan folyt. A végén megígértem, hogy aratásra meglátogatom Samu bátyámékat.

Az egész délutánt aztán együtt töltöttük. Volt mit mondanunk egymásnak. Samu bácsi és a felesége roppant gyorsnak találták az időt. Csak Nelli — sietett. A mamája megsugta, hogy a volégenye várja.

Es újra eszembe jutott a szederindás lugas, a kántorfiu, a fekete rojtos kendő.

Olyan nagyon mélyen éreztem azt, hogy be kár volt az — csak játéknak!

Este kikisértem mindnyájukat a vo-

Mikor már megindult, kiáltott utánnam Samu bátyám, mintha roppant fontosat felejtett volna el közleni.

— Igaz a esém! Ha kijössz, küldjél vagy 2 hordó bort, az árát megküldöm. Nálunk nem terem, csak a „k o m á n a k,“ az is a pinceszébe! El ne feledd, te pernehajder!

Koma, koma, mormogám magamban, hogy jutott az öreg komához késő venségére. Erről nem szólt a Samu bátyám, sem a nénémasszony. No lám, no lám!

... Aztán eljött az ideje annak is, hogy eljutottam urambátyámhoz Konyhásra, az aratáskor.

Nagyon szívesen láttak mondhatom. Csak az öreg duzzogott, hogy nem küldtem bort.

— De hát édes batyám, megvallom őszintén, kevés volt a pénzem.

— Az már más, hát miért nem irtál, hogy küldjem meg az árát előre. Most már olyant iszol, a minő a k o m á n a k van.

Már megint a k o m a gondolám, de nem szóltam. Hanem bocsásson meg Samu bátyám, szörnyen kutattam szópós babát, dajkát meg búcsút a házban. Sőt még Kata néném arcát is fürkésztem, de biz az nem pirult belé. Semmi, semmi jel.

Estére a szedres lugasba teritettek. Nelli már menyecske volt. Ugy szerettem volna neki megmondani, hogy: kár volt m á r ferjhez menni.

Még a templom síncs messze ettől a lugastól, alig négyszáz lépésnyire. A kántor fia benne a káplán és csak egy kis csere volna az a régi — játék!

Hanem az ura is ott volt.

Soká vacsoráltunk és vigan lettünk. Ott volt a pap, káplán, jegyző és uradalmi tiszték a szomszédból.

Kata néni folyton kínálgatott, Samu bátyám töltögetett. Nelli folyton álmos volt. Az ura is mehetett volna már, hanem félt, hogy mosolyogni fogunk a „nyugodalmas jó éjt“ kívánomhoz.

Az öreg Miska már is alig győzött szaladgálni a „komához“ borért.

Mikor meg hajlán felé Samu bácsi kiadta a rendeletet, hogy délelőttre sört hozzanak a komától, hát nem állt meg bennem a szó.

— Ugyan édes urambátyám engedjen meg egy bizalmas kérdést, ki a komája és mióta van, mert sem őt nem látom itt, sem más esalhatatlan jelt.

Erre az egész társaság s az öreg is roppant „jóizü“ kaczagásra fakadt. Már-már boszankodni kezdtem; nem kellemes dolog, ha az embert egy egész társaság jóizüen neveti s azt sem tudja — miért?

Végre aztán Samu bátyám nagy fuldoklás után szóhoz jutott.

— Hát tudod ősém a mi népünknek sok bolondos szokása, babonája és hagyományja van. A sok között van sok jó, de

kézre volt szüksége, a nevelés ügye egy oly egyén kezébe tétetett, ki úgy tudományánál, mint külföldön szerzett tapasztalataival fogva is azon utat választá a cél gyors elérésére, mely leghelyesebb volt.

Ekkor állapították meg a népis-kokolai törvényeket, ekkor állapították meg az elemi iskolák tantervét és részben az ismétlő iskolákét is.

Megállapított tanterv az ismétlő iskolákra még ma sincs, de nem is lehet.

Mert míg a mindennapi iskolai tanítás nincs azon a fokon, a melyen lennie kellene, eddig ismétlő oktatásról szó alig lehet.

Különösen földmivelő helyeken általános a panasz az elemi iskoláztatást illetőleg, mert a rendetlen iskolába járás miatt a legnagyobb akadályokkal kell megküzdeni a tanítónak. — De mennyivel inkább áll ez az ismétlősök oktatásánál.

De hogyan lehetne ennek ellenkezőjét kívánni még most, midőn elemi tanügyünk alig pár évtized óta kezdett csak virágozni, köznépkünk pedig, mely e kezdetnél a legalacsonyabb fokon állott: a népnevelés áldásaival nem ismerkedhetett meg eléggé.

(Folyt. köv.)

László Bálint.

UJDONSÁGOK.

— szeptember 10.

— **Gyászhir.** A halál e héten is gyászba borított két közbecsülésben részesülő családot. Horcsik Kálmán fővárosi tanár ur neje szül. Móser Anna urasszony fővárosi tanítónő és Szabó Gézáné szül. Faragó Juliska urasszony tértek megpihenni nagyon is korán és örökre. Ez utóbbiról a család a következő gyászjelentést

adta ki: Szabó Géza gazdatiszt mint férj, Géza és Margit gyermekei, özv. Faragó Istvánné sz. Fekete Rozália mint anya, Mária, férj. Tekulits Sándorné Péter cs. és kir. tiszthelyettes és János mint testvérek, a maguk és számos rokon nevében fájdalomtól megtört szívvel jelentik a hön szeretett feleség, édes anya, kedves gyermek és szelidlelkű jó testvér Szabó Gézáné szül. Faragó Juliskának f. é. szeptember hó 7-én reggel 1/2 7 órakor, életének 24-ik, boldog házasságának 4-ik évében, Pusztá-Istvánházán hosszas betegség után történt gyászos elhunytát. A drága halott földi maradványait e hó 9-én, a déli vonattal szállították Csongrádra, a hol ugyan ezen napon d. u. 4 órakor a családi sirboltba helyezték örök nyugalomra. Béke a korán elhunytak porai felett.

— **A kolera,** Három nap óta nem merült föl kolera-eset sem betegedés sem halálozás nem volt. Örömmel írjuk ezt, mert e kedvező fordulat arra enged következtetni, hogy a félelmetes vendég szereplése megszűnt nálunk. Az ország több részén még szörványosan jelentkezik a rém, de úgylátszik ez évben nem fog erősebben uralkodni. Nálunk különösen a szőlős gazdák érezték meg a járványt, mert gyümölcsöt nem volt szabad a városból elszállítani. A bötermesű alma és körte, úgyszólván elkallódott, vidékre egyáltalán nem volt kivitel.

— **Elfogott gyilkosok.** A battonyai rémes gyilkosság tettesei Tyll csendőrfőhadnagy ur erélyessége folytán immár a „Csilagbörtönbe” várják az igazságszolgáltatás megérdemelt büntetését. Varga Antal gyilkosait, névszerint Nagy Danielt, Nagy Sándort, Lakatos Istvánt, Angyal Jánost, Farsang János és Gruber Máté battonyai lakosok személyében a csendőrség elfogta és Szegedre szállította.

sok rossz is. Hát én nem kutatom eredetét, az az ethnografusok dolga. A mi vidékünkön szent és sérthetetlen és nagy persona a — koma; a keresztapa t. i.

— Hát ebből én még mit sem tudok.

— Ugyan fékom adta várd meg.

Hát a mi népünk azt tarrja, hogy a megszületett gyermek míg meg nem keresztelik, pogány, vagy zsidó. A keresztstzüiek váltják meg a menyországnak. A komák olyan nagy személyek, hogy anyádat, apádat, testvéredet megölheted, megcsalhatod, de a komát? — megbocsájthatatlan bűn.

Hanem koma nemesak az, ki vízre tartja a gyermeket, de azok is, kik a keresztelő lakomán ott voltak.

— Hát én most se tudom, mi köze bátyámnak a komához, vagy a komának a borhoz, vagy bá . . .

— Ugyan várj már! . . . Hát az, hogy néhány éve telepedett meg itt Grünspan Náthán boltosunk. Korcsmárosnak és bérlőnek. Hát biz az szerencsés volt és munkás s így gazdag lett. Hanem a falu népe mégis azt tartja, hogy az harácsolt csalt vagyon, amit zsidó ember szerez.

Szegény Grünspan nem boldogult. Hol felgyújtották, hol meglopták. Seukinek annyi baja nem volt a bíróságnál, mint — neki.

Biztosítást csak nehezen vállaltak el tőle.

Egyszer aztán fia született. Náthán gondolt egyet, no megállj, lefőzlek benneket. Meghívta az egész falut, fia születé-

si lakomájára. S így lettem én is koma, s azért iszol a komám borából, mert nem hoztál pernahajder.

— Hát aztán most nem lopják és gyujtogatják? Kérdem kíváncsian.

— Öcsém, már én álmos vagyok, hát te nem?!

S így szépen lefeküdtünk.

Másnap kimentünk a csépléshez, ott ittuk meg a komától hozott sört.

A gép bömbölt, a cséplő éhes torka nyelte a kéréket. A falu szekeres gazdái hordták a mezőről az éleletet a kazalhoz és géphez nagy szorgosan. Érdeklődéssel néztem, még nem láttam falut, gépet, cséplést.

Egyszer a kazalt rakó béres gazda elkiáltja.

— Jön a koma!

Mindenik tett rá megjegyzést, hanem kevés jóakarattal, annál több gunnyal.

Kíváncsi voltam rá. Csakugyan egyenesen felénk tarott a kanyarodó dülő uton.

Nekünk csak köszöntött, de Samu bátyáknak már szó is jutott.

Aztán megtörülte izzadságos homlokát. Éppen mellette mentek el a falu szekeres gazdái. Ott álltam közelbe, mikor megszólította egyikét.

Hajja édes komám Andris bátya — nem jönne nekem holnap keresztstzámra mindannyian nekem hordani?

— Há'szen komám mérne, ha ráérünk és megfizet, az a kenyérünk.

— Hát aztán mit kérnek komám keresztstzenként.

— **Olajfestmények tisztítása.** Poros olajfestményeket a legbiztosabban megtisztíthatjuk, ha azt szappangyökér főzetbe mártott, igen puha szivacsos lemoszuk. Mivel régi képek vastagon vannak firnással bevonva, azért elegendő a régi fényt néhány csepp mákolajjal visszaadni, amit a kéz ujai egyikének végével lehető vékonyan a kép felületén szétmázolunk.

— **Privitzer József** őrmester helybeli őrsparancsnok augusztus hó 30-án Kőszegre a nagy gyakorlatnál tartandó tábori csendőr szolgálatra vezényeltetvén, honnan csak a jövő hó végefelé tér vissza.

— **Lapunk könyvnyomdájában** egy jó házból való fiu fizetéssel tanonczul azonnal felvétetik.

— **Gummikitt.** 18 súlyrész kaucsuk, 10 súlyrész guttaperga és 6 súlyrész vizahólyag 66 súlyrész szénkéneghen feloldatik. A törési felület pizoktól és portó alaposan letisztítatik és az oldat rétegesen rá lesz kenve.

— **Lajos napja.** Augusztus 25-én minden évben ünnepet ül a magyar ember. Ünnepli nevenapját a szabadság hőségnek, mátyrjának a külföldön élő, de szívünkben lakó Kossuth Lajosnak. Esterházy Géza gróf, ki Kossuthnál tavalyi nevenapjára egy saját gyárából való finom cognacot tartalmazó ládikát küldött szivességből átengedte nagy hazánkfia köszönő levelét lapunk szerkesztőségének közlés végett. A levél mely megható reszketéssel irt köszönő sorokból áll következőkép hangzik:

Méltóságos

Gróf Esterházy Géza urnak

Budapesten.

Tisztelt gróf ur!

Becsés küldeménye megjött gyártmányát kitünően jónak találom s nem lehetne eléggé buzdítanom Önt, hogy folytassa kitarótan haladni a Cognac ipar meghonosítása terén. Iparszerűleg feldolgozni a föld termékét, oly feladat, mely felé minden polgárosodott társadalom törekszik; ezen törekvés azonban kétszeres érdem olyanoknál, kik, mint Ön tisztelt Gróf ur, a társadalom magas köreiben születve legyőzik azon előítéleteket, melyek mindenütt de kivált nálunk gátat emelnek a születés és az ipar igényei közt; — midőn tehát egy ma-

— Nyolez krajezárt komám.

— Sok lesz komám! Itt van egy pár lépésre csak.

— Haj koma most emberhez úgy jut, mint a lutrihoz. Szerencséből.

Aztán csak komának tesszük szivességből.

— Jó van hát megadom, hanem ott legyenek! Azzal elment.

Elöttem fizetett Samu bátyám az embereknek 4 krajezárt keresztstjéért. Nem álltam meg a szót.

— No hiszen szép komaság ez Samu bácsi. Hisz ezt az embert rettentően nyuzzák, csalják.

— Azt én nem mondtam, hanem gyujtogatni, lopni nem lopják már. — Különben jegyezd meg magadnak öcsém, nem igaz az, hogy csak a német hunczut. Meg aztán ugy kell neki, minek tart olyan drága és rossz bort. Bár csak neked is megártana, miért nem hoztál.

Hanem én bizony megsajnáltam a falu szegény komáját. Ez ugyan cseberből vödörbe jutott a komaságával.

Arról azonban nem állok jót, hogy én is azt nem mondanám neki, mit Samu bácsi, hogy „úgy kell neki, minek tart olyan rossz bort.”

Nem mondom, nem tudom; Samu bácsi régen issza, hanem hála Isten mégis piros-pozsgás tőle.

Frank Zoltán.

gyar főnemes ipart alapít; szolgálatot tesz honának és példával jár elől, melyet nem lehetne eléggé nagyra becsülni. Nálam, e nagyra becsülést fokozza elismerésem azon gyengéd gondolata iránt, hogynekem a legelső töltésű palackot küldé, az első poharat az Ön egészségére ürítem, azon óhajjal, hogy a hazafias magyar Gróf angyal földi cognacgyára gyarapodjon a társadalom minden fokozatát díszíti, fogadja Gróf ur őszinte nagybecsülésem kifejezését.

Kossuth Lajos m. p.

Törvénykezés.

Kompaktor mint vádlott.

— Sajtórendőri tárgyalás. —

A „Tiszavidék” című csongrádi lap nem olyan mint a tiszavirág, mely egy napra él és eltűnik, hogy egy évig látható se legyen; hanem olyan, mint a hernyó, hol begubózik és láthatatlan, hol pedig mint a pille, ki röppen, mikor szükségét érezi.

Legalább még Hegyi páter át nem vette a szerkesztését, kiadását, ilyen minőségben tünt fel a „Tiszavidék” és amikor feltűnt, tudták már a megyében, hogy — skandalum van vagy lesz.

Ezuttal azonban nem ilyen természetű vétségért állott Silber János a szegedi törvényszék előtt, Silber már büntetve is volt.

A Tiszavidék ugyan is a „Független 48-as népkör”, „Pártunk jövője” és „Farsangi tréfa” című cikkekben, dacára, hogy nem politikai lap volt és kaucziót nem tett le, politizált, alaposan lerántván azokban az uralkodó kormányt és pártját. Igaz hogy nem sikerült neki sem a pártot megbomlasztani sem pedig a kormányt megbuktatni, de a sajtórendőr vétségét elkövette.

Az ilyen tartalmu cikkekért pedig felelős a kiadó.

Silber János kiadó azzal védekezett, hogy ő tulajdonkép kiadója sem volt

már a cikkek megjelenése idején a lapnak, mert azt átadta Hegyi plébánosnak. De különben az ő neve csak fungált ott, tényleg azonban ő nem elegyedett a politikába, hanem nagyon esendes foglalkozásu ember — kompaktor, aki könyveket fűz és köt.

Bigazoltatott azonban helyhatósági bizonyítvánnyal, hogy a cikkek megjelenése idején tényleg Silber János volt a „Tiszavidék” kiadója és hogy Hegyi csak az utóbbi időben vette meg a lapot Silbertől.

Ezért Silber sajtórendőri vétség címén a törvényszék 3 hónapi fogházra ítélte el.

Silber fellebbezett.

Vasúti menetrend.

Csongrádról indul	d. e.	9.22
Gátérre érkezik	—	9.57
Félegyházára	—	10.21
Szegedre ind. (sz. v.)	—	12.19
Szegedre érkezik	—	1.47
Budapestre ind. (gy. v.)	—	11.06
Budapestre érkezik	d. u.	1.25
Csongrádról ind.	d. u.	3.00
Gátérre érkezik	—	3.37

Félegyházára	—	4.01
Szegedre ind. (gy. v.)	—	4.44
Szegedre érkezik	—	5.45
Szegedre ind. (sz. v.)	—	8.02
Szegedre érkezik	—	9.35
Budapestre ind. (sz. v.)	—	4.55
Budapestre érkezik	—	8.50
Budapestre ind. (sz. v.) d. e.	—	8.30
Félegyházára érkezik	—	12.11
Csongrádra ind.	d. u.	12.25
Gátérre érkezik	—	12.52
Csongrádra	—	1.25
Szegedről ind. (gy. v.)	—	10.01
Félegyházára érkezik	—	11.04
Csongrádra ind.	—	12.25
Csongrádra érkezik	—	1.25
Budapesttől (gy. v.) ind.	—	2.20
Félegyházára érkezik	—	4.43
Csongrádra ind.	—	5.10
Gátérre érkezik	—	5.38
Csongrádra	—	6.10
Szegedről ind. sz. v.	—	3.05
Félegyházára érkezik	—	4.39
Csongrádra ind.	—	5.10
Gátérre érkezik	—	5.38
Csongrádra érkezik	—	6.10

Felelős szerkesztő: ÉDER JÁNOS.

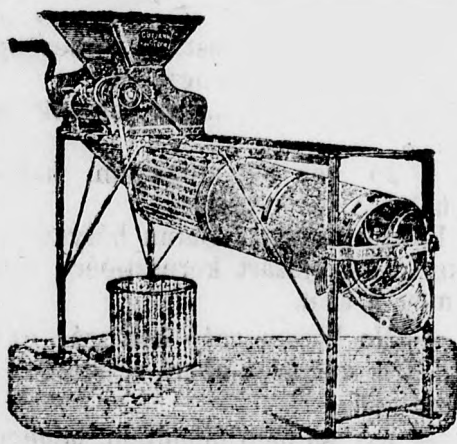
Kiadólaptulajdonos: SCHWARCZ SANDOR.

Haszonbérbe adandó

Kecskeméten a nagykőrösi közön az országut-
ra dülő, a város közvetlen közelében levő ha-
szonkertészeti célokra alkalmas, — eddig is arra
használt 6 kat. hold kert, minden igényeknek meg-
felelő épületekkel, 2 szakszerűen beosztott ló-
erejű kúttal ellátva f. évi október hó 1-től hosz-
szabb időre.

Bérbeadó: SIMONYI ISTVÁN,

Kecskeméten, III. t. Budai Kis-utca 219 sz. a.

GUTJAHR és MÜLLER

malomépítész, gépgyár és vasöntőde

BUDAPESTEN

Gyár: V., külső váci ut 70. szám.

Trieur és lyukazási osztály.

Ajánljuk az általunk gyártott és több mint

20.000 példányban elterjedt

Trieurak: a konkoly és búkkönynek a buza, árpa vagy rozs köztüli kiválasztására.

Trieurak: a zabnak a buza köztüli kiválasztására.

Buza és árpaosztályozó gép: a mely a magvakat nagyságuk szerint osztályozza, nagy választékban készlet olesó áron.

Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Ismét eladók megfelelő kedvezményben részesülnek. Gyártunk továbbá gőzgépeket, vizikerekeket, teljes malomberendezéseket mű- és sima örlésű malmok részére; továbbá szerszámgepeket a vas és érczek megdolgozására.